

Vergaderjaar 2014–2015

31 308

Evaluatie-instrument beleidsdoorlichting

Nr. 6

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2014

Hierbij wil ik u, zoals toegezegd tijdens het Wetgevingsoverleg met de commissie Financiën op 18 juni jl. (Kamerstuk 33 930 IX, nr. 7) verder informeren over de werkwijze en afspraken met betrekking tot de beleidsdoorlichtingen. Het betreft hier ook de toezegging over het informeren van de Kamer indien er sprake is van vertraging in de beleidsdoorlichtingen. Ook geef ik u in deze brief een overzicht van de stand van zaken van de huidige programmering.

De evaluatie van het totale beleid dat wordt gevoerd op grond van één of meer beleidsartikelen op de Rijksbegroting vindt plaats door middel van een beleidsdoorlichting. Dit betreft een syntheseonderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid. Voor een dergelijke evaluatie wordt uitgegaan van een termijn van ééns per vier jaar met een bovengrens van ééns in de zeven jaar. Vakministers zijn zelf verantwoordelijk voor een adequate uitvoering en programmering van de beleidsdoorlichtingen.

De regels voor uitvoering van de beleidsdoorlichting zijn vastgelegd in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE). Deze regels zien vooral op de kwaliteit en volledigheid van de doorlichtingen. De RPE schrijft componenten voor die iedere beleidsdoorlichting dient te bevatten en voorwaarden waaraan iedere beleidsdoorlichting dient te voldoen. In de RPE staat bijvoorbeeld dat er een externe toets door een onafhankelijke expert dient plaats te vinden.

Om het inzicht in mogelijke beleidsopties te vergroten, is recent in de RPE opgenomen dat inzicht wordt geboden in hoe de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid verder verbeterd kunnen worden. Op verzoek van de Tweede Kamer is in de RPE tevens opgenomen dat in een beleidsdoorlichting opties worden beschreven die aan de orde zijn als er significant minder middelen (-/- 20%) beschikbaar zouden zijn (Kamerstuk 33 670, nr. 9). De aangepaste RPE zal per 1 januari 2015 ingaan.

Gedurende de afgelopen jaren is veel ondernomen om de kwaliteit van het onderzoek, de transparantie in de programmering en de tijdigheid van de oplevering van de beleidsdoorlichtingen te verbeteren.

Alle afgeronde beleidsdoorlichtingen worden geagendeerd in de ministerraad. Op die manier hebben collega-ministers de mogelijkheid om de resultaten van de beleidsdoorlichtingen te bespreken en gezamenlijk oog te houden voor de kwaliteit van de geleverde onderzoeken. Twee keer per jaar wordt ook de voortgang van de beleidsdoorlichtingen besproken in de ministerraad.

De planning van de beleidsdoorlichtingen van elk departement is opgenomen in de departementale begrotingen. In lijn met de RPE zien vakministers toe op een dekkende en realistische programmering. Vanaf de begroting 2012 gelden er voorschriften voor de vormgeving van de tabellen met de planning van de beleidsdoorlichtingen. Deze voorschriften zijn bedoeld om de programmering transparanter en beter vergelijkbaar te maken.

De programmering van de beleidsdoorlichtingen, zoals vastgelegd in de departementale begrotingen, is leidend. Indien een departement afwijkt van deze programmering en een beleidsdoorlichting hierdoor niet volgens planning wordt opgeleverd, zal het departement de Tweede Kamer hiervan terstond in kennis stellen, zodat de Kamer tijdig hierop kan interveniëren. Dit heb ik u recentelijk toegezegd en hebben wij vervolgens in het Kabinet ook zo afgesproken. Deze procedure geldt zowel voor aanpassingen in de programmering van de beleidsdoorlichtingen, als ook wanneer er op enig moment vertraging zou ontstaan in de lopende beleidsdoorlichtingen. De vakminister zal in een brief aan de Tweede Kamer onderbouwen waarom vertraging onvermijdelijk is. Voor de huidige stand van zaken is in de bijlage¹ weergegeven voor welke beleidsdoorlichtingen de programmering in de departementale begrotingen 2015 is verschoven ten opzichte van de eerdere planning.

De dialoog met de Tweede Kamer waaruit recente aanpassingen in de regels voor de beleidsdoorlichtingen zijn voortgekomen, hebben het stelsel van beleidsdoorlichtingen verder verbeterd. Dit bevordert het inzicht in de werking van dit beleid, waarmee we de doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid kunnen vergroten. Dit draagt ook bij aan goede verantwoording over het beleid. Onmisbaar element bij een optimale benutting van dit instrument is uiteraard dat ook de Kamer de beleidsdoorlichtingen steeds bespreekt.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Bijlage – Overzicht van de programmering van de beleidsdoorlichtingen 2014–2019 (in aantallen) en welke daarin zijn verschoven.

Departement	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
V&J	2	3	2	3	2	1	13
BHOS	3	2	3	3	0	1	12
– waarvan vertraagd		2	1	1			4
Financien	2	3	4	2	1	2	14
BZK	1	3	1	2	2	0	9
BuZa	3	5	1	0	3	2	14
– waarvan vertraagd		2			0		2
WenR	3	1	1	0	0	0	5
EZ	2	4	0	0	0	3	9
– waarvan vertraagd		1				2	3
IenM	4	2	0	4	5	0	15
DEF	1	2	3	3	2	1	12
– waarvan vertraagd		1	1	1			3
OCW	4	4	0	0	0	0	8
VWS	1	3	2	4	3	1	14
SZW	1	2	3	2	2	3	13
Totaal aantal doorlichtingen	27	34	20	23	20	14	138
– waarvan vertraagd	0	6	2	2	0	2	12

Bij de vertragingen gaat het om de volgende beleidsartikelen:

Departement	Onderwerp	Verschuiving
BuZa	Goed functionerende internationale instellingen met een breed draagvlak	2014 → 2015
	Bevordering van veiligheid, stabiliteit en rechtsorde in internationaal verband	2014 → 2015
BHOS	Rechtsstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie	2013 → 2015
	Versterkt maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden	2015 → 2016
Defensie	Humanitaire hulp	2014 → 2015
	Verbeterd waterbeheer, drinkwater en sanitatie	2016 → 2017
	Commando Zeestrijdkrachten	2014 → 2015
	SPEER (Strategic process and enabled reengineering)	2015 → 2016
EZ	Veteranenzorg	2015 → 2017
	Een excellent ondernemingsklimaat	2014 → 2015
	Een doelmatige en duurzame energievoorziening	2018 → 2019
	Groen onderwijs van hoge kwaliteit	2018 → 2019